

ÅRSRAPPORT FÖR UÖK 2022

Uppdragsredovisningen utgår från Litteraturhuset Trampolins tidsbegränsade regionala uppdrag inom litteraturområdet med fokus på barn och unga 2022. I uppdragsredovisningen redovisas statistik, vilka aktiviteter som genomförts och hur målen har uppnåtts. Utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden har uppdraget inneburit att:

- **initiera fortbildning för, och samverkan mellan de aktörer som arbetar med läsfrämjande för barn och unga i länet (med utgångspunkt från tidigare arbete i bl.a. Trampolinmodellen)**

Digitala timmen – tema filmskapande

Region Gävleborg har köpt in iPads och filmutrustning till länets olika bibliotek för att uppmuntra till filmskapande med barn, och bjöd i samband med denna satsning in verksamhetsutvecklare Katarina Eriksson att föreläsa om hur Trampolin arbetar läsfrämjande med film. Det första tillfället var under en digital fortbildningstimme som hölls via Teams i februari, och det andra tillfället var på en filmkonferens på Hälsinglands museum i Hudiksvall i maj. Under båda föreläsningarna visade Katarina praktiska exempel på hur Trampolin arbetar med iPads, film och olika appar med syfte att inspirera, fortbilda och visa på olika möjligheter för att skapa och berätta med digitala verktyg. Deltagare från länet under den digitala träffen var: 3 st. Ljusdal, 2 st. Nordanstig, 2 st. Hofors, 1 st. Ockelbo, 1 st. Ovanåker + 3 st. från Region Gävleborg.

Webbinarium Att berätta för barn och unga

För tredje året i rad arrangerade Trampolin ett kostnadsfritt webinarium riktat till bibliotekarier, pedagoger och andra kulturutövare. Den 6 oktober livesändes webinariet via Teams. Temat var *Farligheter och lekfullheter i spelvärlden och IRL* och webinariet innehöll flera spännande programpunkter. Forskaren Ebba Theorell föreläste om barns krigslekar kopplat till estetiska uttrycksformer. Litteraturhuset Trampolin berättade om ett litteraturprojekt för årskurs 3 som inspirerats av dataspel. Trampolin intervjuade också författaren Nils Håkanson som skrivit fantasyböcker om ett förhäxat mobilspel och en motståndsrörelse av barn som försöker bekämpa olika onda krafter i spelet. 123 st från Sverige och Finland var anmälda till webinariet, varav 32 var från Bollnäs, Gävle, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ovanåker, Sandviken och Söderhamn.

- **omvärldsbevaka och sprida kunskaper om metodutveckling inom barns och ungas läs- och språkutveckling med fokus på berättande och om läsfrämjande verksamhet för barn och unga**

Rum för berättande på Delsbo bibliotek

Delsbo bibliotek i Hudiksvalls kommun har fått medel från Stärkta Bibliotek för att skapa en ny kreativ miljö för barn och berättande. Som en del av deras förberedelser har

personal från Delsbo och Bjuråkers bibliotek varit på ett studiebesök till Trampolin för att samla på sig tips och idéer. Verksamhetsutvecklarna på Trampolin visade upp sina lokaler och berättande om verksamheten, designprocessen och sina erfarenheter av att arbeta med rum för berättande.

Litteraturhusbloggen

Arbetet med att sprida läsinspiration och användbara metoder fortskrider genom Trampolins egen blogg *Litteraturhusbloggen*. Under året har vi publicerat 14 inlägg, bland annat tre inlägg om ett litteraturprojekt för ungdomar som genomförts tillsammans med Folkteatern Gävleborg. Ett annat exempel från bloggen är ett boktips baserad på aktuell forskning kring hur man kan arbeta med NO och teknik i förskolan och olika estetiska metoder. Karin Forsgren Anderung från Region Gävleborg har även bidragit med två inlägg där hon berättar om regionala författare som skriver för barn och unga.

- **följa upp och utvärdera egna läs- och språkutvecklande och läsfrämjande satsningar för barn och unga samt sprida kunskaper om forskning inom området**

Litteraturlabbet

Litteraturlabbet är ett koncept som Trampolin tagit fram för att uppmuntra barns berättande och skrivande. Med utgångspunkt från labbrättans berättarkurva får barn på ett lekfullt sätt laborera fram olika beståndsdelar i en berättelse. De får utforska karaktärer genom dramaövningar och klädrace, arbeta fram miljöer genom att testa sig fram med olika sinnen, undersöka konflikter genom att skapa film och "göra slut" på berättelser genom att bygga ordskapelser. Litteraturlabbet har testats i olika workshoppar tillsammans med flera barngrupper under 2022 och Trampolin har ännu inte hunnit att sammanställa materialet. Under våren 2023 planerar Trampolin att presentera Litteraturlabbet i form av en väl genomarbetad handledning/labbjournal. Litteraturlabbet kan användas för att på ett lustfyllt och experimenterande sätt arbeta med barn och skrivande.

- **utveckla och sprida kunskap om metoder för digitalt läs- och skrivfrämjande för barn och unga.**

Se ovanstående punkter **Digitala timmen – tema filmskapande** och **Litteraturlabbet**.

- **delta i det regionala utvecklingsarbetet kring verksamhetsområdet litteratur som konstform med fokus på barns och ungas skrivande**

Samarbete med regionala författare

Trampolin har samarbetat med Region Gävleborg i en fortbildningssatsning för regionala barn- och ungdomsförfattare. Det var fyra författare som fick uppdrag av region Gävleborg att skapa ett utbud till Kultimera. Under en heldag på Trampolin fick författarna vägledning i hur man skapar och genomför författarbesök i skolan. De fick då göra olika övningar för att hitta det specifika i sitt författarskap och i sina böcker för att sedan utforma ett författarbesök. De fick även dela med sig av positiva och negativa erfarenheter, dilemman och farhågor. Målet med dagen var att de regionala författarna skulle göra ett utbud till

Kultimera och de fick stöd och hjälp av verksamhetsutvecklare på Trampolin med att utforma sina författarbesök, med allt från presentationer och tips på upplägg och hur man kan använda rekvisita, ljud och ljus. Trampolin har läst in en del av texten i författaren Daniel Hallbygårds bok *Äventyr på havet* och gjort en ljudfil som han kan använda vid skolbesök.

Sommarpennan 2022

Under våren informerade Ulrika Goude Westby om *Sommarpennan* på ett Helge-möte för barn och ungdomsbibliotekarier. De fick även en presentation av ett workshopmaterial kopplat till *Sommarpennan*. *Sommarpennan* är en sommarlovsaktivitet för barn 9 - 18 år som uppmuntrar till eget skrivande. I samarbete med Sandvikenfödda författaren Madeleine Bäck, tog vi fram ett digitalt inspirations- och informationsmaterial på tema hiskeliga högtider riktat till barnen, som spridits till alla bibliotek i länet. Madeleine Bäck höll även en skrifvarworkshop på Trampolin den 30 maj med åtta deltagare där. Under sommaren har sommarlovslediga barn haft möjligheter att skicka in sina berättelser och 12 fantastiska verk har kommit in. Alla barn som skickat in ett bidrag har fått ett signerat exemplar och en personlig hälsning från författaren. Texterna har blivit inlästa och publicerade på Trampolins hemsida. Trampolin har även erbjudit bibliotekarier och pedagoger att delta i ett skrivarnätverk för att inspireras till att hålla workshoppar och skrivarkurser för barn och unga. Antalet deltagare har varierat från gång till gång. Våren 2022 har det varit tre digitala nätverksträffar.

Sagoviken

Sagoviken var i planeringsstadiet tänkt att vara ett skrivprojekt för de yngre barnen men har ändrat karaktär och är idag en berättar - och skaparaktivitet. Sagoviken är en del av Trampolins öppna verksamhet och riktar sig till barn mellan 3-6 år och deras medföljande vuxna samt till förskolegrupper. Mycket av det vi gör i workshopparna sprider vi som goda exempel till pedagoger och bibliotekspersonal i våra fortbildningar och på Litteraturhusbloggen.

- **sprida och vidareutveckla metoder kring berättande för barn och unga i ord och bild med fokus på bilderböcker**

Läsnätverket Sverige- Finland

Kultur Gävleborg och Litteraturhuset Trampolin har sedan länge goda kontakter med Sydkustens Ordkonstskola och de nationella verksamhetsutvecklarna för den svenskspråkiga biblioteksverksamheten för barn och unga i Finland. Under 2022 genomförde vi en gemensam satsning och anordnade digitala nätverksträffar för verksamma bibliotekarier i Sverige och Finland.

Under våren erbjöds tre pedagogiska frukostar via Teams på tema "kritiska läsare och läsfrämjande vuxna". Under det första tillfället fick deltagarna höra ett samtal med författaren Pija Lindenbaum som berättade om bakgrunden till hennes bilderbok *Vitvivan och Gullsippan*. De fick också lyssna på ett föredrag av författaren Anna Hansson som reflekterade över källkritik i faktaböcker. På den andra träffen fick deltagarna möjlighet att dela boktips med varandra och diskutera frågor inom temat. På den tredje träffen fokuserade vi på metodutveckling och deltagarna fick berätta för varandra om hur de arbetat med olika böcker inom temat. Under vårens läsnätverksträffar var 9-15 bibliotekarier anmälda, från Bollnäs, Gävle, Hofors, Hudiksvall, Ljusdal, Ovanåker, Sandviken samt Söderhamn.

Under hösten erbjöds två pedagogiska frukostar via Teams på tema "att väcka läslust för barn och unga". Vid det första tillfället berättade Trampolin om att väcka läslust i olika miljöer. Vi berättade om när vi lekte hunddagis i en klass på grundsärskolan och hur vi byggde upp en skaparworkshop med skogstema på Trampolin. Verksamhetsutvecklare Ulrika Goude Westby berättade om när hon inspirerade till läsning på olika ridskolor med utgångspunkt från sin bok *Glas-sommar* som utspelar sig på ett ridläger. Deltagarna fick även diskutera frågor inom temat och nätverka med varandra.

Vid det andra tillfället fick deltagarna välja ut ett läsfrämjande exempel från sin verksamhet och presentera för gruppen, exempelvis en läs- och skaparaktivitet, en inspirerande läsmiljö, ett projekt eller ett spännande material. De fick även ta del av författaren Jo Salmsons bästa tips om hur hon gör för att väcka läslust. Till höstens läsnätverksträffar var 7 st bibliotekarier anmälda, från Gävle, Hofors, Hudiksvall, Nordanstig, Ovanåker och Sandviken.

Föreläsning i Finland

I november deltog Trampolin på en bibliotekskonferens i Tammerfors i Finland som handlade om *Biblioteket som stöd för barns och ungdomars välmående och mentala hälsa*. Trampolin var speciellt inbjudna att hålla i en workshop för de svenskspråkiga bibliotekarierna som arbetar med läsfrämjande för barn och unga på svenska. Trampolin erbjöd en mycket uppskattad sagovandring och föreläsning kopplat till temat, där ca. 20 bibliotekarier deltog. Sagovandringen var framtagen med inspiration från ett tidigare samarbete med organisationen BUFFF.

Föreläsning "Bokväckarglädje"

I december föreläste Trampolin på fortbildningsdagen *Bokväckarglädje* som Region Gävleborg anordnade i Gävle, och 24 st bibliotekarier, pedagoger och chefer från förskolan deltog. Trampolin berättade om hur man på ett lekfullt sätt kan arbeta med bilderböcker, skapande och berättande för de yngre barnen. Trampolins programpunkt blev mycket uppskattad och deltagarna uttryckte en önskan om att besöka Litteraturhuset i Sandviken och få mer fortbildning från Trampolin. Ett studiebesök på Trampolin planeras våren 2023 i samarbete med Region Gävleborg - Bibliotek.

Sagoäventyr

Trampolin har tagit fram ett sagoäventyr utifrån bilderboken *I en helt vanlig skog* av Amanda Bengtsson. I sagoäventyret får deltagarna gå en sagovandring genom boken och upptäcka berättelsen genom drama, rekvisita, ljud, sång, lek och högläsning. Denna lustfyllda metod är perfekt för att väcka läs- och skaparlust hos både barn, pedagoger och bibliotekarier och är ett bra exempel på hur man kan levandegöra en bok på ett roligt sätt. Själva idén och uppbyggnaden av en sagovandring går bra att applicera på andra berättelser och bilderböcker. Trampolins verksamhetsutvecklare Ulrika Goude Westby och Ingeborg Wasserman Westlin har även fortbildat sig inom området genom Svenska Barnboksinstitutets kurs *Barnlitterära vandringar i verkliga och skönlitterära miljöer* som leddes av forskaren Maria Nikolajeva. Trampolin har genomfört sagoäventyret under en workshop i Finland samt berättat om metoden i ett inlägg på Litteraturhusbloggen.

- **arbeta fram ett utbud inom det läs- och litteraturfrämjande området till den digitala plattformen för regionalt utbud för barn och unga (www.kultimera.se) och till regionala utbudsdagar tillsammans med Kultur Gävleborgs verksamhetsutvecklare inom litteratur och regional biblioteks- och läsfrämjande**

verksamhet. Litteraturhuset Trampolin bidrar till arbetet med regional kulturgaranti genom att:

Utbudsdag Kultimera

Trampolin var en av programpunkterna under vårens utbudsdagar för Kultimera. Åhörarna var regionala kultursamordnare, samt olika kulturaktörer och pedagoger från länet. Trampolin gjorde en lekfull presentation av Litteraturlabbet och berättade om möjligheten till studiebesök för barngrupper till Trampolin, skrivprojektet Sommarpennan, Trampolins pedagogiska handledningar m.m.

Utbud Litteraturlabbet på Kultimera

Under hösten har Trampolin erbjudit skolklasser att boka in en inspirationsdag på Trampolin. Utbudet kom till efter ett önskemål från politiker i Kultur- och kompetensnämnden i Region Gävleborg som önskade att fler barn i regionen skulle få uppleva Trampolins lokaler. Under 2022 har fyra klasser från Gävle, tre klasser från Bollnäs kommun och två klasser från Sandviken (totalt ca 200 elever) besökt Trampolin och deltagit i vår workshop Litteraturlabbet. Dessa besök har varit mycket uppskattade av både elever och medföljande lärare. Utbudet Litteraturlabbet fortlöper under 2023.

Runda bordssamtal

Trampolin har deltagit i flera nätverksträffar och Runda bordssamtal under året.

- **ha löpande dialog med Kultur Gävleborg verksamhetsutvecklare inom litteratur och regional biblioteks- och läsfrämjande verksamhet**

Kontakten med Region Gävleborg

Vi har god kontakt med Region Gävleborg och har löpande avstämningar.

Resultaträkning

Ansvar: 642100 - Bibliotek | Verksamhet: 32016 - Litteraturhus | Datumintervall: 2022-12-01 - 2022-12-31

Kontostruktur	Utfall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022	Budget helår 202 2	Avvikelse Utfall-Bu dget helå r 2022	Föregåen de Progn os helår	Prognos helår Dec ember 2022
35111 - Driftbidrag	514	500	14	500	14	514	
351 - Driftbidrag	514	500	14	500	14	514	
35999 - Investeringsbidrag RKR18	50	50	0	50	0	50	
359 - Övriga bidrag	50	50	0	50	0	50	
35 - Bidrag	564	550	14	550	14	564	
3 - Intäkter	564	550	14	550	14	564	
Intäkter	564	550	14	550	14	564	
50 - Löner arbetad tid	-1 094	-1 371	278	-1 371	278	-1 164	
51 - Löner ej arbetad tid	-204	-22	-182	-22	-182	-192	
54 - Kostnader för naturaförmåner	-1		-1		-1		
55 - Kostnadsersättningar	-1		-1		-1		
56 - Sociala avg enligt lag o avtal	-409	-568	158	-568	158	-423	
57 - Pensionskostnader	-100		-100		-100	-92	
58 - Övriga personalkostnader	-8		-8		-8	-7	
5 - Kostnader för arbetskraft	-1 816	-1 961	145	-1 961	145	-1 878	
Personalkostnader	-1 816	-1 961	145	-1 961	145	-1 878	
60111 - Lokalhyror	-191	-190	-1	-190	-1	-192	
601 - Lokalhyror	-191	-190	-1	-190	-1	-192	
60 - Lokal- och markhyror	-191	-190	-1	-190	-1	-192	
Lokalkostnader	-191	-190	-1	-190	-1	-192	
61 - Fastigh kostn o fastigh entrep	-44	-58	14	-58	14	-47	
64 - Förbrukninvent o förbruknmatr	-48	-75	27	-75	27	-35	
68 - Tele-, IT-kommunikat o postbef	-73	-25	-48	-25	-48	-71	
70 - Transporter och resor	-5	-20	15	-20	15	-6	
71 - Representation	-1	-15	14	-15	14	-2	
72 - Annonser, reklam, information	-0	-10	10	-10	10	-1	

Kontostruktur	Utfall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022	Budget helår 202 2	Avvikelse Utfall-Bu dget helå r 2022	Föregåen de Progn os helår	Prognos helår Dec ember 2022
73 - Försäkringspremier o riskkostn	-0		-0		-0	-0	
74 - Övriga främmande tjänster	-112	-78	-34	-78	-34	-131	
76 - Diverse kostnader	-4		-4		-4	-4	
79 - Avskrivningar	-50	-50	0	-50	0	-50	
Övriga kostnader	-336	-331	-5	-331	-5	-347	
852 - Räntekostnader	0	0	0	0	0	0	
85 - Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0	
Övriga finansiella intäkter och kostnader	0	0	0	0	0	0	
86 - Kommunbidrag	1 932	1 932	-0	1 932	-0	1 932	
Kommunbidrag	1 932	1 932	-0	1 932	-0	1 932	
Resultat	152	0	152	0	152	80	

[Ursprunglig rapport](#)